Istebna doceniła działaczy kultury

Data publikacji: 30.12.2020 9:12

Paweł Jałowiczor z Jaworzynki, Józef Michałek z Istebnej i Tadeusz Rucki z Koniakowa to zasłużeni – nagrodzeni przez wójt Gminy Istebna Łucję Michałek jako zasłużeni działacze kultury.

fot. Istebna.eu

Uroczystość odbyła się 29 grudnia 2020r. w Urzędzie Gminy. Wójt Łucja Michałek wręczyła je w obecności Ryszarda Macury – zastępcy oraz Łucji Dusek-Francuz, dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury oraz Bartłomieja Jałowiczora radnego.

Każdy z laureatów może poszczycić się wyjątkowymi osiągnięciami w dziedzinie upowszechniania kultury, a nagrodzeni są żywą marka gminy Istebna,

Paweł Jałowiczor z Jaworzynki jest wybitnym rzeźbiarzem, a także, od ponad 20 lat, głównym aranżatorem i budowniczym słynnej stajenki w Bazylice Panewnickiej. Urodził się 11 czerwca 1953 r. Mieszka i tworzy w Jaworzynce, na Trzycatku – Polanie. Sztuką zachwycał się od dzieciństwa. Jego ulubionym zajęciem był rysunek, później zainspirowała go rzeźba. Pierwsze figury rzeźbił w gipsie (były to postaci do stajenki bożonarodzeniowej) a drugą rzeźbą była postać górala, pokryta farbą akwarelową, która dziś jest w posiadaniu Muzeum Śląska Cieszyńskiego. Swoją wiedzę w zakresie sztuki poszerzał w Studium Plastycznym w Katowicach. Tam też w latach 1986 – 1996, na zlecenie oo. Franciszkanów z Katowic, zajmował się pracami rzeźbiarsko – konserwatorskimi w Bazylice Panewnickiej. Tam właśnie, już ponad 20 lat, od roku 1996 wykonuje rokrocznie aranżację jednej z największych na świecie i największych w Europie szopek ołtarzowych. Wyrzeźbił do niej kilkanaście nowych figur oraz odnowił stare. Wykonał także twarze figur do żłóbka ruchomego. Wykonał ponadto rzeźby do: kaplicy sióstr Elżbietanek w Wiśle (około 25 figur), stacje drogi krzyżowej oraz krzyż z figurą Chrystusa naturalnej wielkości do kościoła Dobrego Pasterza w Ustroniu, a także figury wielkości 80 cm do stajenki kościoła pielgrzymkowego w Freystad (Niemcy). Do Bujakowa koło Mikołowa wykonał złocony tron papieski. W kościele w Jaworzynce Centrum niedawno stanęły rzeźby Melchiora Grodzieckiego i Józefa Robotnika jego autorstwa. Janowi Pawłowi II osobiście podarował rzeźbę górala, która teraz eksponowany jest w Domu Jana Pawła II w Rzymie. Rzeźbił również oryginalny pastorał dla biskupa Wiesława Krótkiego. To tylko nieliczne przykłady wykonanych przez niego prac.
Wielką pracą pana Pawła jest upiększanie wystroju swojego rodzimego kościoła na Trzycatku w Jaworzynce. Podstawą zaplanowanej przez niego dekoracji jest tradycyjna snycerka. Artysta dąży przede wszystkim do spójności wizji, zależy mu też, żeby zachować ducha regionalnego. Ma jasną koncepcję tego, w jakim kierunku powinien zmierzać wystrój kościoła.
Artysta od lat był także głównym budowniczym i dekoratorem ołtarza polowego na Trójstyku, na potrzeby odbywających się tam Mszy Trzech Narodów, był również zaangażowany w inicjatywę wybudowania w tym miejscu stałego ołtarza, czego dokonano w roku 2016. Według jego pomysłu powstał również monumentalny krzyż na Trójstyku z pasyjką jego autorstwa.
Jego rzeźby znajdują się w stacjach misyjnych i kolekcjach prywatnych na całym świecie - w Kanadzie, Rosji, Portugalii, Niemczech, Czechach, Austrii, Afryce i Ameryce Południowej. Oprócz tematyki sakralnej tworzę rzeźby oraz płaskorzeźby w tematyce regionalnej na rozmaite okazje.
W jego rzeźbach uderza niezwykła dynamika, ruch, dbałość o najmniejszy szczegół. Rzeźbi w drewnie lipowym a w jego twórczości dominuje forma surowa, bez polichromii, zabezpieczona warstwą wosku. Jego inspiracją są dzieła wielkich mistrzów.
Jak dotąd wystawy rzeźby Pawła Jałowiczora miały miejsce w Gminnym Ośrodku Kultury w Istebnej, w Muzeum Regionalnym „Na Grapie" w Jaworzynce i w Muzeum Beskidzkim w Wiśle. Pan Paweł jest osobą bardzo otwartą i chętną na współpracę z naszą instytucją kultury przy wszelkich działaniach na rzecz dobra mieszkańców Gminy Istebna.

Józef Michałek z Andziołówki urodził się 11.02.1963 r w Istebnej. Był radnym gminnym i powiatowym . Od wielu lat działa na rzecz beskidzkiej Trójwsi, aktywnie ją promując również poza jej terenem. Oprócz osobistego zaangażowania czyni to za pośrednictwem działających na naszym terenie stowarzyszeń i fundacji.
Staraniem Józefa Michałka wydano 20 numerów Kalendarza z Istebnej, Jaworzynki i Koniakowa, które nieprzerwanie ukazywały się od 2001 roku. Sam zabiegał o znalezienie sponsorów do tego wydawnictwa. Pozyskał środowisko ludzi, którzy na łamach kalendarza opracowywali artykuły związane z historią i tradycją beskidzkiej Trójwsi. Sam współredagował wydawnictwo, jak i opublikował kilka artykułów, m.in. Ginący świat. Wystawa fotograficzna starego budownictwa drewnianego (2002), Sałasz Wielki Połom w Mostach w latach 1940- 1948 we wspomnieniach Pawła Bestwiny (2006) czy Srebrna Cieszynianka dla ks. Prałata Jerzego Patalonga (2012).
Józef Michałek od kilkunastu lat z sukcesem promuje wypasanie owiec na terenach górskich, w tym w Trójwsi. Początkowo w tym zakresie działał spontanicznie z Piotrem Kohutem, Zbigniewem Wałachem i Henrykiem Kukuczką. Wraz z nimi od 2003 r. organizował otwarte imprezy dla mieszkańców i turystów na Stecówce, takie jak Mieszanie owiec czy Zjazdy Gajdoszy. Dzięki determinacji Józefa Michałka działalność w tym zakresie udało się rozszerzyć i spopularyzować poprzez funkcjonujący od 2005 roku Oddział Górali Śląskich Związku Podhalan, w którym od czasu założenia sprawował funkcję prezesa i vice-prezesa. Od lat współpracuje z Marią i Piotrem Kohutem z Koniakowa wspierając ich w działaniach kultywowania tradycji pasterskich w Beskidach. Przy współpracy ze Zbigniewem Wałachem zainicjował i zrealizował Zaduszki Istebniańskie, spotkania poświęcane zasłużonym osobom beskidzkiej Trójwsi.
Bardzo chętnie i bezinteresownie współpracuje z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Istebnej poprzez dobrą radę , współorganizację konkursów regionalnych, prelekcje i wykłady na różnych wydarzeniach. Jego staraniem wydano reprint książki Mieczysława Gładysza Góralskie zdobnictwo drzewne na Śląsku. Jest również współautorem książki Bacowie i Wałasi- kultura pasterska na pograniczu polsko-słowackim, w której bez wątpienia możemy dowiedzieć się o zaangażowaniu autora w rolę renesansu pasterstwa w Karpatach. Pan Józef jest osobą otwartą na potrzeby ludzi i w pełni zasługuje na docenienie i wyróżnienie nagrodą w dziedzinie kultury.

Tadeusz Rucki urodził się 10 stycznia 1955 roku. Mieszka w Koniakowie. Jest rzeźbiarzem i malarzem ludowym bardzo związanym z tradycją lokalnej ziemi. W Koniakowie w 1990 r. założył Galerię Sztuki Regionalnej „Chata na Szańcach", w której na piętrze można obejrzeć prace malarskie, rzeźby, koronki wykonane przez lokalne twórczynie przyczyniając się do propagowania tego rękodzieła. Potrafi też barwnie o nim opowiadać zwiedzającym.
Atrakcją dla zwiedzających Galerię prócz koronek są trombity, tradycyjne pasterskie instrumenty w kształcie wydłużonego rogu. Pan Tadeusz nie tylko prezentuje ich dźwięk ale przede wszystkim jest ich wykonawcą. Wykonywania trombit sałaskich uczył się na zasadzie prób i błędów. Instrumenty wykonuje z jawora, jarzębiny, wierzby, czereśni, z istebniańskiego świerku. Każda trombita ma inne brzmienie. Twórca musi poświęcić czas na znalezienie dobrego, najlepiej prostego kawałka drewna. Suszy go, przecina na dwie połówki, drąży, klei i owija korzeniami lub korą z czereśni. Tadeusz Rucki wykonał prawdopodobnie najdłuższy instrument pasterski na świecie - trombitę mierzącą 11, 2 metra, która powstawała dwa tygodnie ze sporego kawałka „wysezonowanego" świerka. Pan Tadeusz Rucki jest nazywany „hejnalistą" koniakowskim, ponieważ każdego dnia na Szańcach daje koncert o stałych porach - a jego gra niesie się po okolicznych górach. Ta tradycja wpisała się już w krajobraz kulturowy Koniakowa i jest atrakcją zarówno dla mieszkańców jak i turystów. Niejednokrotnie grą na trombicie pan Tadeusz rozpoczyna ważne wydarzenia jak Dni Istebnej czy Dożynki oraz oczywiście Dni Koronki.
Tadeusz Rucki był również inicjatorem I obchodów Święta Koronki Koniakowskiej 15 sierpnia 2003 r. Odtąd były obchodzone corocznie w okolicy sierpniowego święta, a następnie w ich organizację włączył się Gminny Ośrodek Kultury w Istebnej , a potem Fundacja Koronki Koniakowskie. Co roku pan Tadeusz uczestniczy w organizacji wydarzenia, jest konferansjerem, wykonuje i przekazuje także trombity na nagrody dla dzieci i dorosłych w Konkursie Gry na Trombicie w ramach Dni Koronki.
Pan Tadeusz współpracuje z muzykami z Narodowej Orkiestry Symfonicznej. W 2015 roku wraz z profesorem Janem Bogłowskim, profesorem Antonim Adamusem jako „Koniaków trio" występowali na międzynarodowym festiwalu w szwajcarskim Nendaz. Muzycy zagrali tam na wykonanych przez Tadeusza Ruckiego rogach pasterskich, trombitach oraz specjalnie przygotowanych na tę okazję rogach alpejskich. Pan Tadeusz Rucki otrzymał także wiele nagród w konkursach gry na trombicie, między innymi wielokrotnie zdobywał I miejsce w Konkursie Gry na Instrumentach Pasterskich im. Kazimierza Uszyńskiego, organizowanym przez Muzeum Rolnictwa im. ks. Krzysztofa Kluka w Ciechanowcu.
Jako założyciel galerii, gawędziarz, muzyk, budowniczy instrumentów i inicjator ważnych wydarzeń kulturalnych , które na całe weszły do kalendarza Gminy Istebna, pan Tadeusz Rucki w pełni zasługuje na docenienie i wyróżnienie nagrodą w dziedzinie kultury.